

Wegwijs in het sociaal domein

Betekenis voor het lokaal bestuur van een AR-advies

Minisymposium NVR

Utrecht, 30 november 2018

Roger Broer & Kirsten Veldhuijzen

Waar gaat dit advies wel en niet over?

Wel:

- Centrale wetten: Participatiewet, Jeugdwet en Wmo 2015
- Bestaande verhoudingen tussen rijksoverheid en gemeenten
- Informatie van de regering aan de Tweede Kamer

Niet:

- Oordeel over ontwikkelingen sociaal domein
- Oordeel over manier waarop regering taken vervult

Welke taakverdeling bij medebewind?

Taakverdeling tussen rijksoverheid en gemeenten:

- Decentraal, tenzij;
- Rijksoverheid kan gemeenten taken opdragen;
- Beleidsvrijheid gemeenten verschilt per wet;
- Rijksbesteding;
- Bestedingsvrijheid gemeenten verschilt per uitkeringsvorm.

Welke verantwoording door gemeenten?

Uitkering bepaalt verantwoording

Uitkering	Verantwoording
Integratie-uitkering uit Gemeentefonds voor jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en re-integratie	Verantwoording over voortgang en resultaten door B&W alleen aan gemeenteraad
Specifieke uitkering voor loonkostensubsidies en bijstandsuitkeringen	Verantwoording over voortgang en resultaten door B&W aan gemeenteraad en minister

Welke invloed heeft rijksoverheid nog steeds?

Geen zeggenschap over het beleid en de taakuitvoering door individuele gemeenten.

Wel invloed rijksoverheid op lokale omstandigheden door:

- Regelgevende bevoegdheden;
- Toezicht op zorgaanbieders;
- Taakuitvoering door organisaties met een wettelijke taak.

Tweede Kamer kan de regering hier op aanspreken en veranderen wie waarover gaat.

Aanbevelingen aan regering en Tweede Kamer

Aan regering:

- Informatie laten aansluiten bij taakverdeling;
- Bestaande informatie herijken;
- Passende informatie voor inzicht en overzicht vaststellen;
- Informatie over voldoende financiële middelen voor gemeenten.

Aan Tweede Kamer:

- Gaan we erover?
- Moeten we erover gaan?

Tool Wegwijzer sociaal domein

- Voorbeeld van meer overzicht en inzicht;
- Resultaat van onze eigen analyse;
- Op basis van 130 kamerstukken;
- Open design.

Link:

<https://www.rekenkamer.nl/publicaties/publicaties/2018/09/13/wegwijzer-sociaal-domein>

Betekenis voor het lokaal bestuur

Minicursus bestuurlijke en financiële verhoudingen

- gelijkwaardige bestuurslagen vs. regelhiërarchie
- autonomie vs. medebewind
- beleidsvrijheid
- uitkeringsvorm
- verantwoording
- bestedingsvrijheid
- ministeriële verantwoordelijkheid

Betekenis voor het lokaal bestuur

Dilemma's van de 'decentralisatiestaat'

- zeggenschap vs. uitvoeringskantoor
- Den Haag betaalt, het land bepaalt vs.
Den Haag bepaalt, het land betaalt?
- verplaatste besteding en verantwoording
“het wordt wel geweten maar niet door u”
- Mental accounting/potjesdenken
- Besturen bij de burens
- Maatschappelijke acceptatie van verschillen

Betekenis voor het lokaal bestuur

Informatie is alles

- Sturen: wat te weten?
- Verantwoorden: politiek, bestuurlijk én aan de samenleving

#hoedan?

- Monitoring
- Open data
- *if you can't measure it, you can't manage it?*
- AR-tool

Betekenis voor het lokaal bestuur

Wegwijs?

Discussie!

